

**LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS
ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS
SPRENDIMAS**

2025 m. rugsėjo 29 d. Nr. 21RE3-184 (AG3-152/27-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė), Vaidos Jokubauskaitės, Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo „Asmuo X“ skundą atsakovui Telšių rajono savivaldybės merui dėl potvarkio panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

„Asmuo X“ (toliau – ir pareiškėjas) 2025 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijai 2025 m. rugsėjo 2 d. pateiktu skundu „Dėl neteisėto (duomenys neskelbtini) Telšių rajono savivaldybės mero potvarkio Nr. (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir skundas) Komisijos prašo panaikinti Telšių rajono savivaldybės mero (toliau – atsakovas arba Meras) (duomenys neskelbtini) potvarkį Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Potvarkis).

Skunde pareiškėjas teigia, kad 2025 m. rugpjūčio 21 d. iš Telšių rajono savivaldybės administracijos darbuotojo (duomenys neskelbtini) el. paštu gavo pranešimą, kad 2025 m. rugpjūčio 25 d., 9.00 val., Telšių rajono savivaldybės Baltojoje posėdžių salėje, adresu: Žemaitės g. 14, Telšiai, įvyks darbo grupės posėdis Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimui „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių nustatymo“ projektui parengti. Minėta darbo grupė buvo sudaryta skundžiamu Potvarkiu, kurį pasirašė Telšių rajono savivaldybės vicemeras Almantas Lukavičius, laikinai einantis mero pareigas.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – ir VSĮ) 27 straipsnio 2 dalies 26 punktą nustato – meras savo kompetencijos klausimais gali sudaryti darbo grupes iš savivaldybės tarybos narių šiuo sutikimu, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kitų savivaldybės teritorijoje veikiančių asmenų ir visuomenės atstovų. Tokiu būdu, pareiškėjo vertinimu, priimant Potvarkį, vadovaujantis VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 26 punktu, meras privalėjo gauti Telšių rajono savivaldybės tarybos narių, deleguojamų į darbo grupės sudėtį, sutikimą. Pažymi, kad sutikimai nebuvo duoti, todėl Mero Potvarkis išleistas nesilaikant VSĮ nuostatų.

Taip pat pareiškėjas skunde nurodo, kad jis 2025 m. rugpjūčio 26 d. raštu kreipėsi į Telšių rajono savivaldybės merą Tomą Katkų dėl Potvarkio panaikinimo, tačiau Meras atsisakė tai daryti.

Atsakovas atsiliepiu prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime pažymima, kad Potvarkiu sudaryta darbo grupė Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių nustatymo“ projektui parengti buvo tos pačios sudėties, išskyrus vieną savivaldybės administracijos darbuotoją, kaip ir analogiškam sprendimo projektui parengti sudaryta darbo grupė 2024 metais. Iki pareiškėjo skundo nei vienas į darbo grupę įtrauktas narys nepranešė apie dalyvavimo darbo grupės veikloje nutraukimą, taip pat nepareiškė jokių kitų pastabų dėl darbo grupės veiklos.

Atkreipiamas dėmesys, kad sudaryta darbo grupė apie planuojamą susitikimą buvo informuota 2025 m. rugpjūčio 21 d. elektroniniu būdu. Darbo grupės posėdis įvyko 2025 m. rugpjūčio 25 d., jame dalyvavo visi darbo grupės nariai. Nei po pranešimo apie planuojamą posėdį, nei paties posėdžio metu, nei vienas darbo grupės narys neišreiškė noro pasitraukti iš darbo grupės veiklos. Pažymi, kad skundo

autorius – Telšių rajono savivaldybės tarybos narys „Asmuo X“ to paties posėdžio metu buvo išrinktas posėdžio pirmininku ir pasirašė ant posėdžio protokolo, kas gali būti laikoma išreikštu sutikimu dirbti minėtoje darbo grupėje.

Akcentuojama, kad Potvarkio 2 punktu darbo grupė buvo įpareigota sprendimo projektą „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių nustatymo“ parengti iki 2025 m. rugsėjo 3 d. Darbo grupei suplanuotas darbo terminas jau yra pasibaigęs, paruoštas savivaldybės tarybos sprendimo projektas jau pateiktas savivaldybės tarybos posėdžių sekretoriui, todėl panaikinti Potvarkį yra jau nebetikslinga.

Pasak atsakovo, skundas negali būti tenkinamas ir dėl to, kad pareiškėjas netinkamai suformulavo savo reikalavimą: panaikinti Potvarkį visa apimtimi. Kartu pažymima, kad savivaldybės tarybos narys „Asmuo X“ gali ginti tik savo, jo manymu, pažeistas teises. Kadangi kiti darbo grupės nariai jokių pretenzijų dėl jų teisių pažeidimo neišsakė ir neteikė skundo Komisijai, galimas skundo tenkinimas galėtų būti taikomas tik dėl Potvarkio dalies, kiek tai susiję su darbo grupės nariu „Asmuo X“. Savivaldybės tarybos narys „Asmuo X“ neturi teisės ginti viešojo intereso, todėl reikalavimas panaikinti Potvarkį visa apimtimi yra neteisėtas ir nepagrįstas.

Skundas atmestinas.

Ginčas šioje byloje kilo dėl atsakovo Potvarkio, kuriuo pareiškėjas „Asmuo X“, kaip Telšių rajono savivaldybės tarybos narys, buvo įtrauktas į darbo grupę Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių nustatymo“ projektui parengti.

Iš pareiškėjo ir atsakovo pateiktų duomenų nustatyta, kad Meras, vadovaudamasis VŠĮ 27 straipsnio 2 dalies 26 punktu, (duomenys neskelbtini) potvarkiu „Dėl darbo grupės sudarymo“ Nr. (duomenys neskelbtini) sudarė darbo grupę Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių nustatymo“ projektui parengti (toliau – ir Darbo grupė), į kurią įtraukė Telšių rajono savivaldybės tarybos narius – (duomenys neskelbtini), „Asmuo X“ (minėta, pareiškėjas), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), Telšių rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) Ekonomikos ir turto valdymo skyriaus (duomenys neskelbtini), Administracijos Finansų skyriaus (duomenys neskelbtini) ir Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmų (duomenys neskelbtini). Skundžiamu Potvarkiu Meras įpareigojo Darbo grupę darbą baigti iki 2025 m. rugsėjo 3 d.

Taip pat nustatyta, kad pareiškėjas, kaip ir kiti sudarytos Darbo grupės nariai, 2025 m. rugpjūčio 21 d. buvo informuoti, kad 2025 m. rugpjūčio 25 d., 9.00 val., įvyks Darbo grupės Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių nustatymo“ projektui parengti posėdis, nurodyti svarstomi klausimai. Iš atsakovo pateikto 2025 m. rugpjūčio 25 d. Darbo grupės Telšių rajono savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių nustatymo“ projektui parengti posėdžio protokolo Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Protokolas) matyti, kad Darbo grupės posėdis įvyko kaip numatyta – 2025 m. rugpjūčio 25 d., 9.00 val., jame aktyviai dalyvavo visi Darbo grupės nariai, o pareiškėjas, be kita ko, bendru sutarimu buvo paskirtas Darbo grupės pirmininku ir pirmininkavo posėdžiui. Protokolas patvirtina, kad Darbo grupė, iš esmės, įgyvendino uždavinį, dėl kurio buvo sudaryta – parengė sprendimo „Dėl veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuotų pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių 2026 m. nustatymas“ projektą ir pateikė jį Telšių rajono savivaldybės tarybai.

Vis dėlto, nepaisant įvykusio Darbo grupės posėdžio ir priimtų sprendimų, pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 26 d. raštu „Dėl neteisėto potvarkio panaikinimo“ kreipėsi į Merą, prašydamas, be kita ko, panaikinti Mero priimtą Potvarkį, nes, pareiškėjo teigimu, niekas iš Darbo grupėje esančių savivaldybės tarybos narių sutikimo dėl dalyvavimo Darbo grupės veikloje nedavė ir apie tai jų niekas neatsiklausė. Pasak pareiškėjo, Meras atsisakė panaikinti Potvarkį.

Kaip minėta, pareiškėjas savo skundu Komisijos prašo panaikinti Potvarkį. Tokį reikalavimą pareiškėjas grindžia tuo, kad Potvarkis buvo priimtas pažeidžiant VŠĮ 27 straipsnio 2 dalies 26 punkto

nuostatas, nes nebuvo duoti Telšių rajono savivaldybės tarybos narių sutikimai dėl jų įtraukimo į Darbo grupę.

VSĮ 25 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad mero sprendimai įforminami potvarkiais, tai reiškia, kad skundžiamas Potvarkis atitinka Mero sprendimo formą, yra administracinis aktas, kuriuo nustatytos teisės ir pareigos konkrečiai nurodytiems asmenims. Meras, įgyvendindamas jam suteiktus įgaliojimus, savo kompetencijos klausimais gali sudaryti darbo grupes iš savivaldybės tarybos narių šių sutikimu, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kitų savivaldybės teritorijoje veikiančių asmenų ir visuomenės atstovų (VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 26 punkte). Taigi, minėta nuostata, į kurią, reikalaujamas panaikinti Potvarkį, apeliuoja pareiškėjas, numato, kad savivaldybės tarybos nariai į darbo grupes įtraukiami šių sutikimu, tačiau teisinis reglamentavimas imperatyviai nenustato, koku būdu ir (ar) forma toks tarybos narių sutikimas turi būti išreikštas ir (ar) duotas.

Nagrinėjamo ginčo kontekste paminėtina, kad VSĮ nustato savivaldybių institucijų sudarymo ir veiklos tvarką įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Europos vietos savivaldos chartijos nuostatas, apibrėžia vietos savivaldos principus, savivaldybių institucijas ir jų kompetenciją, funkcijas, savivaldybės mero, savivaldybės tarybos nario statusą, savivaldybių ūkinės ir finansinės veiklos pagrindus (2 straipsnio 1 dalis). Meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą (VSĮ 3 straipsnio 3 dalis), o savivaldybės taryba – savivaldybės atstovaujamoji institucija, kuri turi savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus ir kurią sudaro tarybos nariai – savivaldybės bendruomenės atstovai (VSĮ 3 straipsnio 12 dalis). Kalbant apie pareiškėjo, kaip Telšių rajono savivaldybės tarybos nario statusą, atkreiptinas dėmesys, kad kiekvienas savivaldybės tarybos narys atstovauja visai savivaldybės bendruomenei ir, prisiekęs VSĮ nustatyta tvarka, įgyja visas valstybės politiko ir savivaldybės bendruomenės atstovo teises (VSĮ 8 straipsnio 1 ir 3 dalys).

Paminėtos nuostatos leidžia daryti išvadą, kad pareiškėjo prašomas panaikinti administracinis aktas (Mero Potvarkis) yra susijęs su pareiškėjo, kaip politiko – savivaldybės bendruomenės atstovo, teisėmis ar pareigomis, tačiau niekaip nepažeidžia ir nereguliuoja jo asmeninių teisių ir pareigų. Šiame kontekste taip pat paminėtina, kad Potvarkis, kurio panaikinimo siekia pareiškėjas, yra susijęs ir su kitų asmenų, įskaitant ir kitų Telšių rajono savivaldybės tarybos narių teises ir pareigas. Sutiktina su atsakovo atsiliepimo argumentais, kad Pareiškėjas nėra įgaliotas atstovauti kitus asmenis, nurodytus Potvarkyje, todėl jo skunde suformuluotas reikalavimas nėra juridškai pagrįstas. Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 6 straipsnyje nustatyta teisė kreiptis į Komisiją nereiškia, kad asmuo gali reikalauti ginti nuo pažeidimų bet kieno teisę, o reiškia galimybę kreiptis į Komisiją dėl to, jog būtų apginta jo subjektinė teisė ar įstatymų saugomas interesas. Šiuo atveju pareiškėjas, kreipdamasis skundu į Komisiją net nenurodo, kokios jo, kaip politiko, teisės ir (ar) teisėti interesai buvo pažeisti ir kaip būtų apginti, jei Komisija panaikintų skundžiamą Potvarkį.

Visgi, nustatytos faktinės aplinkybės rodo, kad pareiškėjas, kaip ir kiti sudarytos Darbo grupės nariai, savo veiksmis – svarstydami, balsuodami ir priimdami sprendimus, realizavo jiems skundžiamu Potvarkiu nustatytas teises ir įgyvendino pareigas. Nuo Darbo grupės sudarymo Mero Potvarkiu iki Darbo grupės posėdžio nei vienas iš Darbo grupės narių neišreiškė savo nesutikimo dėl dalyvavimo Darbo grupėje, o pareiškėjas, kaip matyti iš Protokolo, dar ir įgyvendino Darbo grupės pirmininko pareigas. Šios aplinkybės, aktyvūs pareiškėjo veiksmai ir tai, kad Darbo grupė, iš esmės, visa apimtimi įgyvendino Potvarkiu jai nustatytas teises ir pareigas, leidžia preziumuoti, kad Darbo grupės nariai, kaip ir pareiškėjas, sutiko realizuoti jiems Mero Potvarkiu suteiktus įgaliojimus, nes byloje nėra jokių duomenų, iš kurių būtų galima daryti priešingą išvadą.

Kalbant apie skundžiamą Potvarkio, kaip administracinio akto, teisėtumą, būtina pažymėti, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) laikosi nuoseklios praktikos, kad tuo atveju, kai institucijoms yra suteikta gana plati veikimo laisvė (diskrecija), įgyvendinant tam tikras teisės normas arba vykdant politiką tam tikroje srityje, teismai (šiuo atveju Komisija) nagrinėja tik, ar viešojo administravimo subjektas, įgyvendindamas savo diskreciją, nepadarė aiškios (aplinkybių vertinimo ir teisės taikymo) klaidos, nepiktnaudžiavo įgaliojimais (valdžia), akivaizdžiai

neperžengė diskrecijos ribų, ar laikėsi procedūrinių taisyklių, ar tikslios faktinės aplinkybės, kuriomis grindžiamas ginčytinas pasirinkimas, ar aktas (veika) neprieštarauja tikslams bei uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo atitinkamus įgaliojimus (pvz., LVAT 2006 m. gruodžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A415-2203/2006, LVAT biuletenis Nr. 10, 2006; LVAT 2012 m. rugsėjo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A261-2286/2012; LVAT 2012 m. lapkričio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A525-2952/2012; LVAT 2014 m. vasario 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A492-435/2014).

Byloje nustatyta Potvarkį priėmė tinkamas viešojo administravimo subjektas, įgyvendindamas savo diskreciją, pagal suteiktus įgaliojimus. Pareiškėjui ir kitiems asmenims, dėl kurių priimtas Potvarkis, buvo aiškūs šio akto priėmimo teisiniai, faktiniai pagrindai ir motyvai – pareiškėjas ir kiti asmenys savo apsisprendimu prisiėmė visus jiems Potvarkiu suteiktus įgaliojimus ir juos realizavo. Be to, susiklosčiusi situacija lemia tai, kad pareiškėjo pasirinktas teisių gynimo būdas Komisijoje yra neracionalus, nes jis pats įgyvendino Potvarkiu jam suteiktus įgaliojimus ir Potvarkis šiuo metu jau nebegalioja (Potvarkio galiojimas buvo nustatytas iki 2025 m. rugsėjo 3 d.).

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ginčijamas Potvarkis priimtas nepažeidžiant VSI, minėtu dokumentu pareiškėjui suteikti įgaliojimai įgyvendinti, ginčo nagrinėjimo metu Potvarkis nebegalioja, todėl Komisija, atsižvelgusi į byloje nustatytas aplinkybes, ginčo klausimą reglamentuojančias teisės normas, daro išvadą, kad pareiškėjo skundo argumentai nesudaro pagrindo naikinti skundžiamą Potvarkį.

Dėl VSI 27 straipsnio 2 dalies 26 punkto taikymo ir pareiškėjo sutikimo/nesutikimo dalyvauti Darbo grupėje, pažymėtina, jog kontrolę, tai, ar savivaldos institucijos (šiuo atveju Meras) laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka prižiūri Vyriausybės skiriami valstybės pareigūnai – Vyriausybės atstovai (VSI 70 straipsnio 1 dalis).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo „Asmuo X“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė